

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שבועות - נשא

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

חג השבועות

שכמו בימי הספירה מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי, כן ממחרת השבת השביעית יש גם ענין של יומי ושבועי, והוא חג השבועות ושבעת ימי תשלומין.

וכן אנו גם רואים ממה שנאמר בקבלת התורה וקדשתם היום ומחר (שמות י"ז) שכל הענין של קבלת התורה הוא מה שאנו ממשיכים ממנו למחר, וזה תכלית עבודתנו כעת להמשיך האור של חג השבועות לימים הבאים לקראתנו.

וראיתי בספר עבודת עבודה מאדמו"ר מטאהש זצ"ל (ח"ב ר"ח סיון) שכתב שהארה של יום מתן תורה נמשכת עד ימים הנוראים הבאים אחריו, כי הלוחות שניתנו בהר סיני נשלמה נתינתן ביום הכיפורים, שאז קיבלו הלוחות האחרונות שנשארו קיימים לעולם.

כ"ק אאזמו"ר זי"ע היה רגיל לומר שלכן אומרים אצלינו באגלייטען דער יו"ט, כי הוא לא ענין של נעילת החג, אלא אנו מלווים את היום טוב, וכמים פנים אל פנים אנו מקווים שגם היום טוב ילווה אותנו.

והנה כל הענין של חג השבועות הוא מה שאנו ממשיכים האורות מהיום טוב, שהרי חג השבועות כולה בנויה על ימי הספירה, כמו דכתיב (ויקרא כג טו - יז) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה, שבע שבתות תמימת תהיינה עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה'. וכל הענין של ימי הספירה הוא ממחרת השבת, היינו שניקה איתנו מהיום טוב לממחרת, ולכן יש לומר כי הוא הענין שיש שבעת ימי תשלומין בחג השבועות,

מתוך מעמד באגלייטען דער יום טוב - חג השבועות תשפ"א

מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני. ולמדו חז"ל (שבת פו:) שהכוונה לראש חודש, כתיב הכא ביום הזה באו מדבר סיני, וכתוב התם (שמות יב ב) החודש הזה לכם ראש חדשים, מה להלן ראש חודש, אף כאן ראש חודש, ועל פי חשבון זה יוצא מסדר הפסוקים, שמתן תורה היה בו' סיון או בז' סיון, וזה תלוי במחלוקת ר' יוסי ורבנן (שבת פו:).

ונראה לומר שכל הקשר של שבועות למתן תורה למדו מדרשת חז"ל, כדי להורות שקבלת התורה היה לא רק עשרת הדברות, ולא רק תורה שבכתב, אלא גם תורה שבעל פה. ולכן בענין זה של שבועות רואים שנחלקו חז"ל על הצדוקים בכונת הכתוב ממחרת השבת (מנחות שם), והגם שזו לא היתה המחלוקת היחידה שנחלקו הצדוקים על דברי חז"ל, ולמה למחלוקת זו נעשה פירסום כ"כ גדול, אלא ענין זה בא להורות כמו שאמרנו, שגם תורה שבעל פה ומה שדרשו חז"ל הוא חלק ממה שקיבלנו במעמד הר סיני.

חג השבועות נקרא על שם שבעת השבועות שסופרים מיום הקרבת העומר עד יום חג זה חג השבועות. כשמוזכר חג השבועות בתורה הוא מכונה כחג הקציר ויום הביכורים (שמות כג טז, לד כב, במדבר כח כו) והוא גם מוזכר כיום שמביאים מנחה חדשה השתי הלחם (ויקרא כג טז-יז, במדבר שם), אבל אינו מוזכר בקשר למתן תורתנו.

שבועות הוא המועד היחיד שתאריכו אינו מצוין בתורה, אלא חל ביום החמישים לתחילת ספירת העומר, כמו שנאמר (ויקרא כג טו - טז) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה, עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום וגו', ודרשו חז"ל (מנחות סה-: טו.) שממחרת השבת הכוונה למחרת יום טוב הראשון של פסח.

התאריך של ו' סיון כזמן למתן תורתנו גם לא כתוב בתורה, אלא שדרשו חז"ל ממה שנאמר (שמות יט א) בחודש השלישי לצאת בני ישראל

מתוך מעמד באגלייטען דער יום טוב - חג השבועות תשפ"ב

מדליקים אש שראוי לבשל בזה. אמנם אחרי קבלת התורה היה האש בוער כבר כמו לפיד, שהיה קיום לזה.

כן הדבר בחג השבועות שבו אנו מקבלים ברקים של אור, וצריך כל אדם להדליק עצמו שהוא ידלק כמו לפיד, בבחינת מדליק עד שתהא השלהבת עולה מאליה ואז יש קיום לכל האורות.

כשאנו יוצאים מהיום טוב הקדוש הזה, צריך כל אחד להתבונן איך עבר עליו החג של קבלת התורה, מה הוא קיבל בקבלת התורה של שנת תשפ"ב, וזה הזמן לקבל על עצמינו להיות מוסיף והולך בלימוד התורה, ולדוגמא מי שיש לו קביעת ללמוד שעה, שיקבל על עצמו להוסיף לכה"פ עוד חמש דקות לקביעותו, שהלימוד התורה יהיה בבחינת מוסיף והולך, גם יש ענין של הוספה, בזה שנהיה כמו לפידים, להאיר ולהשפיע מתורתנו על אחרים.

בפיוטים ששרנו 'אתה נגלית' ו'קרוץ מחומר' מוזכר ברקים ולפידים, והנה כשנתבונן נראה כי בלשון הכתוב מוזכר שתייהם, קודם קבלת התורה כתיב (שמות יט טז), ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר ויהי קולות וברקים וגו', ואחרי קבלת התורה כתיב (שם כ טו) וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים וגו'.

ובספר נתיבות שלום מביא מהדברי שמואל שהענין הוא, כי לפני קבלת התורה היה רק בחינת ברק המאיר רק לרגע ואורו נעלם, אבל לאחר שקיבלו כבר את התורה, נתקיים האור בבחינת לפיד שיש לו אחיזה בשמן ופתילה ואורו מתקיים.

יש להוסיף ולהרחיב את דבריו, שבזמן קבלת התורה היה ברקים, שזה היה הענין של להדליק את האור, כמו למשל מכשיר המצית (צינדע"ר) שיש היום שמוציא ניצוצות שמשמשים בו להדליק את הגז, ובזה

מתוך מעמד באגלייטען דער יום טוב - חג השבועות תשפ"ב

פרשת נשא

שיתקיימו, כי אין הדבר תלוי כפי השתדלויותיו של האדם כי אם כפי תפילותיו לפני הקב"ה כי הוא הנותן הוא השומר.

ומה מאד דואב לראות פעמים אנשים הממהרים בתפלתם באמרם כי הם ממהרים לעבודתם ומתרצים מעשיהם שהלא הם מחויבים לפרנס את ביתם. ואולם אדרבה אם היה מבינים שעיקר הפרנסה מגיע מהקב"ה ובעמדנו לפניו בתפלה ובתחנונים זה עיקר ההשתדלות שלנו, אז היו משקיעים בתפלתם, והתפלה היה נראה אחרת.

כ"ק אאזמו"ר זי"ע היה מבאר שברכה הוא מלשון בריכה, כי השפע מהברכה נמשך כבריכה, והאותיות בתיבה ברכה מראים על ענין זה, שכל האותיות הם כפולים, ב' היא שתים, ר' היא מאתיים, כ' היא עשרים.

ונראה לומר ע"פ דבריו שזה כוונת הכתוב יברכה ה' וישמרך, היינו שיתן

וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם, יברכה ה' וישמרך (במדבר ו כב - כד). ופירש רש"י (שם) יברכה: שיתברכו נכסיך, וישמרך: שלא יבאו עליך שודדים ליטול ממנו, שהנותן מתנה לעבדו אינו יכול לשמר מכל אדם, וכיון שבאים לסטים עליו ונוטלין אותה ממנו מה הנאה יש לו במתנה זו, אבל הקב"ה הוא הנותן הוא השומר.

מכאן אנו רואים כי הקב"ה הוא זה שנותן לנו פרנסה, והוא זה שמברך ושומר את נכסינו וכל אשר לנו שלא ינזקו או יגנבו מאתנו, ודברים אלו צריך כל אחד לחקוק בליבו כי כל הממון והחפצים שישנם בידו הכל מאתו יתברך, והוא יתב"ש אף שומר עליהם, כי הוא הנותן והוא השומר.

על כן, בעת כי יעמוד האדם בתפלתו לפני קל רם ונשא, יבקש על מזונו שלא יחסר ועל נכסיו

נפלא בענין זה. זה האברך קונה מידי שבוע ממכירה שמזמינים מראש, ואח"כ מגיעים למקום מסוים ביום מסוים לאסוף המוצרים שהזמינו. כאשר מגיעים לאסוף המוצרים הגם שהכל מוזמן מראש הרי שזה באופן של 'כל הקודם זוכה', וכשמגיעים מאוחר יכול שיחסר חלק מהמוצרים שהזמינו.

והנה אסיפת המוצרים התחילה בשעה שבע ורבע בערב, והאברך הנ"ל התחיל אז להתפלל תפלת מנחה בשעה שבע. באמצע התפלה החליט שאמנם כי עליו למהר לקחת הדברים אך בכל זאת גמר בדעתו להתפלל כראוי וכנכון וסיים תפלתו בשעה שבע וחצי, עוד חשב אולי יאמר את תפלת עלינו באופן של 'בלכתך בדרך' כדי למהר להגיע לאסוף המוצרים, אך ביטל מחשבתו כי אמר שאם כבר התפלל עד כה כדבעי יסיים התפלה ג"כ כדבעי.

בגמר תפלתו יצא הוא מבית המדרש לתחנת אוטובוס בכדי לקחת אוטובוס למקום המכירה, ובדיוק כשהוא הגיע לתחנה חלף מעל פניו האוטובוס שהיה צריך לנסוע בו, ומשכך היה צריך ללכת ברגליו למקום המכירה מה שהאריך

הקב"ה ברכה בנכסיך שהפרנסה שלך יהיה נמשך כמו בריכה כנ"ל, ה', שהברכה יהיה ברכה עד בלי די וכמו שמו של ית"ש שהוא בלתי מוגבל, וישמרך, שהקב"ה ישמור עלינו מכל מיני היזקים בענין הפרנסה.

וכאשר נדע ונשכיל שברכת ד' היא תעשיר שהקב"ה הוא מקור הברכה, וכי שם צוה ה' את הברכה, שדייקא שם בבית המדרש נמצא הברכה של הפרנסה, אזי נשקיע יותר בתפלתנו.

ועל פי דברינו יובן הסגולה לפרנסה המובא משם רביה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע לסיים התפילה עד קדיש בתרא אחרי עלינו עם תפילין של רש"י מונחים עליו, ונראה לומר בכונת הסגולה שעיי"ז שאין אנו מממהרים בתפלה אנו מראים בזה כי שם צוה ה' את הברכה שעיקר הברכה היא בתפלה, והיא הנותנת שיהיה לנו כל צרכינו בהרחבה.

ודבר זה רואים בחוש כי כאשר האדם משתדל להתפלל כראוי אזי הקב"ה מזמין לו כל צרכו בהרחבה. וסיפר לי אחד מחשובי האברכים שהוא ממתפללי ולומדי בית מדרשנו מה שארע עמו לאחרונה מעשה

והנה זה כל בר בי רב יודע כי בעת שאנו עומדים בתפילה לפני מלך מלכי המלכים אזי נענה לנו הקב"ה ואי אפשר שיצא ח"ו נזק או צער מזה שמאריכים בתפלה, אך לא תמיד אנו רואים כן, ופעמים שהקב"ה פוקח עינינו ומראה לנו כי מתפילה בכונה ובמתנינות א"א להפסיד.

וכעת נזכר אני במעשה שארע עם כ"ק האדמו"ר מרחמסיטריוקא שליט"א בענין זה. ואקדים כי מי שהיה פעם בבית הכנסת בשדה תעופה יודע עד כמה אנשים ממהרים שם בתפלתם כי המה לחוצים מחמת הטיסה וא"א להתפלל שם כראוי.

ופעם היה אמור האדמו"ר מרחמסיטריוקא לנסוע לעיר ווינה על שבת קודש, כשהנגידים בעיר ווינה הבטיחו לו סכום מכובד למגבית 'קמחא דפסחא' של קהילתו בתמורה שהוא יערוך את השבת אצלם בווינה. האדמו"ר מרחמסיטריוקא הגיע לשדה תעופה ביום שישי לפנות בוקר בכדי לעלות על טיסה לווינה, לפני הטיסה עמד האדמו"ר מראחמסיטריוקא להתפלל שחרית בבית הכנסת

את זמן הגעתו. כמובן כשהוא הגיע למקום המכירה היו חסרים לו חמשה דברים בסיסים מהמוצרים שהוא הזמין. נפשו של אותו אברך עגמה עליו מאד שהשתדל להתפלל כראוי ומחמת התפלה הפסיד את המוצרים הנחוצים לו, וכן חשב מה יענה לב"ב כשיחזור בלי אותם מוצרים.

אך לפחות ניגש אל האחראי על המכירה בכדי לקבל החזר כספי על המוצרים שהוא הזמין ושילם מראש. ואלא שבאורח פלא אומר לו האחראי שבדיוק עכשיו החזירה אשה מוצרים שלקחה בטעות בחשבה שהיא הזמינה מראש, ובסוף נזכרה שהיא בכלל לא הזמינה. ובבדיקה בשקיות שהחזירה מצא אותו אברך את כל הדברים שהיה חסרים לו.

והוסיף אותו האברך לספר לי, שהאחראי אמר לו שבארבע שנים האחרונות לא קרה לו דבר כזה שיחזירו שקית עם מוצרים, אלא משמיה סייעוהו שתקח אותה האשה את המוצרים לשמור אותם בשבילו, ובדיוק כשהוא הגיע החזירה אותם כדי שלא יהיה חסר לו המוצרים אלו.

עוד אצל זקיני כ"ק האדמו"ר הזקן זי"ע, והיה מאריך בתפלתו.

באותם השנים לא היו פלאפונים, והיה רק טלפון ציבורי בפרוודור של בית המדרש, באמצע התפלה התקשר לבית המדרש קונה שרצה לקנות סחורה ממר שפיץ ובקש לדבר עמו, כאמור מר שפיץ היה מאריך בתפלתו, ואמרו לו שמר שפיץ לא יכול לגשת לטלפון כעת, הקונה התקשר עוד כמה פעמים וניסה לדבר עם מר שפיץ, ובגלל שמר שפיץ אחז עדיין באמצע התפלה ענו לו כל פעם שהוא לא יכול לגשת, הקונה חשב שהסיבה שמר שפיץ לא ניגש לטלפון הוא בגלל שהוא לא מרוצה מהמחיר שהוא רוצה להציע על העסק, ולכן כל פעם שהוא התקשר העלה המחיר שהוא הציע, ובסוף עשה עסקה נאה שהניבה רווחים גדולים.

הצד השווה בסיפורים אלו שמאריכות בתפלה לא מפסידים לעולם, ולא זו בלבד אלא שאף רואים את המתן שכרה בצדה בזכות זה שמתפללים כדבעי.

השדה התעופה, ובתפלת שמונה עשרה האריך האדמו"ר מאד, והגבאים נלחצו ביותר שלא יאחרו את הטיסה. בסופו של דבר השמונה עשרה של האדמו"ר ארך שעתיים, וכמובן הפסידו הטיסה. עד כאן המעשה הידוע לי אבל בטוח אני שהאדמו"ר מראחמיסטריווקא לא הפסיד מכל הענין שהרי מתפילה כזו בוודאי שאי אפשר להפסיד.

אין אני מספר זאת בכדי שכל אחד ינהג כן להתפלל שעתיים שמונה עשרה כשאמור לעלות לטיסה, כי לא כל אחד הוא בדרגה של האדמו"ר מראחמיסטריווקא, אבל לכל הפחות בתפלה שבכל יום ויום יראה כל אחד להתפלל במתינות וכראוי, ולא שימהר לסיים התפלה מחמת פרנסתו הדוחקת אותו, אלא שיאמין שהשי"ת יהיה לו בעזרו ובודאי לא יפסיד מזה שמאריך בתפלה.

ואוסיף עוד לספר סיפור שלישי בענין זה, בבית המדרש בבאסטאן היה מתפלל יהודי שאני עדיין זוכר אותו, ושמו היה מקס שפיץ, מר שפיץ היה בעל תשובה וחזר בתשובה

מתוך קידושא רבא שב"ק פרשת נשא תשפ"א

קרבן בכמות, והגם שלכל שבט ושבט היה כוונה נפרדת שלו, בכל זאת יצא שכל אחד ואחד התכווין לאותו קרבן ממש, וזה מורה על אחדות נפלאה. ורק אחרי שהגיעו לדרגה נפלאה זו של אחדות היה משה רבינו יכול לזכות להתגלות זו.

וזה הבחינה שהיה אצל מתן תורה, שאחרי שחנו שם ישראל כאיש אחד בלב אחד, זכו להתגלות של מתן תורה. וכמו שאמרנו, משה רבינו זכה להתגלות של סיני באוהל מועד, וזכה לזה רק אחר שהיה אותה בחינה של אחדות שהיה בסיני.

האור החיים הק' (שם) מבאר לשון הפסוק 'וישמע את הקול מדבר אלי', לפי מה שכתב במקומות אחרים (שמות כ א), 'כי בדרך כלל דיבור היוצא מה' היה נוצר מן הדיבור מלאך, ומלאך זו מדבר לנביא, ועל פי זה ישבתי כל תיבת 'לאמר' האמור בדיבורי ה', אמנם כאן היה 'הקול מדבר אלי', פירוש קולו של הקדוש ברוך הוא מדבר לו בלי שום אמצעי'.

ויש לומר על פי מה שמובא מרבי שמשון רפאל הירש זצ"ל, שענין מועד הוא מלשון מיועד, וכמו

ובבוא משה אל אוהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפורת אשר על ארון העדות מבין שני הכרובים וידבר אליו (במדבר ז פט). ופירש רש"י, וישמע את הקול- יכול קול נמוך, תלמוד לומר את הקול, הוא הקול שנדבר עמו בסיני, וכשמגיע לפתח היה נפסק ולא היה יוצא חוץ לאוהל.

ובספורנו (שם) כתב שבבוא משה אל אוהל מועד היה שומע אותו הקול ששמע קודם מעשה העגל, ע"כ. וכוונת דבריו שהמשכן היה תיקון על חטא העגל, ושם זכה משה לשמוע אותו הקול ששמע בסיני לפני חטא העגל.

ראיתי מובא מרבי שמשון רפאל הירש זצ"ל, שפסוק זה נכתב אחרי הפרשה של הנשיאים, להורות שמה רבינו לא זכה להתגלות זו רק אחרי שהנשיאים הביאו את קרבנם, שנביאות משה רבינו היתה בזכות כלל ישראל, ורק אחרי שהנשיאים של כל השבטים הביאו את קרבנם זכה משה להתגלות זו.

ויש להוסיף נופך על דבריו לפי מה שאמרתי לבאר שענין קרבנות הנשיאים היה באופן של אחדות נפלא, שכל שבט ושבט הביאו אותו

שאוהל מועד הוא המקום שייעד הקב"ה לדבר אל משה, כן הדבר, המועדים הם בחינה של זמנים מיועדים, שיכול כל אדם לזכות להתגלות מיוחדת בזמנים אלו.

הנה כמו שמשה רבינו זכה באוהל מועד שהקב"ה היה מדבר אליו, כן הדבר כל יהודי יכול לזכות ב'מועד' בחג השבועות להיות בבחינה שהוא שומע את הקול מדבר אליו, כמו שהיה במעמד הר סיני, שאנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו.

וידוע הסיפור שהרה"ק מצאנו זי"ע אמר פעם לבנו הרה"ק

משינאווא זי"ע, אם תכין עצמך כדבעי תזכה לשמוע את עשרת הדברות כמו שהיה במעמד הר סיני, ובאמת כשהתחיל הרה"ק מצאנו לקרוא את עשרת הדברות, הרגיש הרה"ק משינאווא כמו מעמד הר סיני, עד שאמר לאביו שהוא מרגיש שאינו יכול עוד לשמוע בדרגה זו.

ולכן מה מאוד מתאים שקורים פסוק זה של 'וישמע את הקול מדבר אליו' בערב חג השבועות.

יעזור השי"ת שנזכה 'צו א לעכטיגע קבלת התורה' ובקרוב נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

מתוך קידושא רבא שב"ק פרשת נשא תשפ"ב

שב"ק פרשת במדבר תשפ"ג

עדיבת השולחן הטהור ליל שבת קודש

הוא לשון שמחה, כי מועד הוא לשון יום טוב.

'באחד לחדש השני' פירוש ואם יאמר האדם איך אוכל לשמוח כיון שהרבתי לפשוע, ולזה אמרה תורה אף על פי כן יראה לעשות תשובה בשמחה, ויתחזק עצמו לאמר הרי אני כאילו נולדתי היום הזה ולא אשוב עוד לכסלה, וזה נקרא חידוש שנתחדש כבריה חדשה. והוא 'באחד לחדש השני', כי האדם הזה הוא נתחדש ב' פעמים, האחד ביום שנולד, והשני ביום שעושה התשובה ונתכפר לו. 'בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים' ג"כ על הדרך הזה, כי השי"ת ב"ה הוציאנו ממצרים, הם הקליפות גדולות מ"ט שערי טומאה, ותמיד כשאדם עושה תשובה על חטאיו הוא יוצא מהקליפה אל הקדושה ונקרא ג"כ יציאת מצרים, וזה נקרא 'בשנה השנית' כי העולם נקרא 'שנה' כנוצר בספר

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר. שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבותם במספר שמות כל זכר לנולדתם (במדבר א א-ב).

בספר נועם אלימלך כתב, שהתורה מלמדת לאדם שיתנהג עצמו, כי להיות שהתורה ניתנה בסיני, למען ילמד אדם להיות תמיד מוכנע גדול ונבזה בעיניו, כדרך שעשה השי"ת ב"ה שמאס בהרים הגבוהים ובהר בהר סיני הנמוך מכולם. והוא 'במדבר סיני', רק לזה צריך האדם שלא יתעצב מחמת גודל הכנעה יפול בעצבות, וזה הוא מניעה גדולה מעבודת הבורא יתברך, לכן הזהירה תורה עליו שיראה להיות תמיד בשמחה, כי אין השכינה שורה מתוך עצבות. והוא 'באהל מועד' פירוש שיכניס עצמו לאהל של מועד,

ויש לומר עוד רמז בפרשתן לבחינה זו, ש'במדבר סיני' מרמז על הענין של הכנעה ושפלות, אולם מנגד יש הענין מה שנאמר 'שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבותם במספר שמות כל זכר לגולגולתם', שיהודי צריך לדעת שכל אחד מעדת בני ישראל הוא חלק אחד מהמספר הכללי של כלל ישראל, וכשיתבונן בענין זה יהיה לו בחינה של גשיאות ראש, דהיינו שכל אחד מבני ישראל הוא חשוב בעיני הבורא ית"ש, וזה הוא הבחינה של התפארות שהאדם צריך לקיים מה שנאמר ויגבה לבו בדרכי ה' (דברי הימים ב ז' ו).

בשבוע הבעל"ט ביום ה' סיון יחול היארצייט של מוח"ז הגה"צ רבי יהושע בן זצ"ל גאב"ד סאמבטעהל ובספרו ויאמר יהושע מביא דברי המדרש (ילקוט בפרשתנו רמז תרפד), בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו אמות העולם בהן, מה ראו להתקרב יותר מן האומות, סתם פיהן הקב"ה, אמר להן הביאו לי ספר יוחסין שלכם, שנאמר (תהלים צו ד) 'הבו לה' משפחות עמים', כשם שבני מביאין 'ויתילדו על משפחותם' (במדבר א יח). והמדרש צריך ביאור.

יצירה, לומר שגם בשנה השנית פירוש בעולם עכשיו ג"כ יש יציאת מצרים שנית, והיינו בשעה שעושה אדם תשובה כנ"ל, והבן, עכ"ל.

כבר הזכרנו בשבוע העבר בשל"ם משם הבעל שם טוב ענין בדומה לזה, ש'הר סיני' רומז לשני הפכיים, הר הוא בחינת גאות וסיני בחינת שפלות, שאדם צריך להיות בידו המשקל נגד היצר הרע, לפעמים בבחינת הר, ולפעמים בבחינת סיני, כי דרכו של יצר הרע להגים דעתו של אדם בבחינת הר, ולפעמים עושה את עצמו כיצר טוב להשפילו בשפלות, בכדי למנוע אותו מעבדות השי"ת, ואז נקרא בבחינת סיני, ועצה לנגד מדה זאת מדת השפלות הוא להחזיק במדת התפארות ולומר הלא יהודי אני, ונגד הגדלות, העצה הוא להשפיל עצמו מצד שפלות החומר.

התיבות בתורה לפני 'וידבר ה' אל משה כמדבר סיני באהל מועד' הם התיבות האחרונים של ספר ויקרא 'בהר סיני' ובא לרמז על השתי בחינות של 'הר' ו'סיני', וכך מבאר הרבי ר' אלימלך זי"ע גם התחלת הפרשה דידן כדאמרן.

שמדת הענוה קבועה בקרבם וחקוקה בלבבם. וזה שמבאר המדרש 'בשעה שקבלו ישראל את התורה' מפני מעלת הענוה שמושרשת בהם, 'נתקנאו אמות העולם בהן', ומענו 'מה ראו להתקרב יותר מן האומות'. אם תמצוי לומר מפני שהם מזרע האבות הק', הלא גם אנחנו מזרע האבות הראשונים אברהם ויצחק, ומאי שנא.

מיהא בטענה זו נתפסים אומות העולם בקלונם, כי אצלם זכרון האבות מביאה אותם לידי גאווה וגאון, ובשכיל זה אינם ראויים שיקבלו התורה. על כן בטענה זו 'סתם פיהן הקב"ה', ואמר להם אתם מתגאין בספר יוחסין שלכם שגם אתם מזרע אבות הק', אדרכה 'הביאו לי ספר יוחסין שלכם 'כשם' שבני מביאין', באופן זה דוקא שבני מביאים אותם, שכשבני מביאים את יחוסם, הם מביאים אותו בענוה ושפלות, ובראותם כמה גדולה מעלת אבותם וכמה פחותה מעלתם לעומתם. ואילו אתם בהביאתם ספר יחוסיתכם, אתם מביאים אותו בזלזול ובגאווה, מפני שאתם מחזיקים את עצמכם לגדולים וחכמים מאבותיכם, א"כ איך תקבלו את התורה שאינה מתקיימת אלא במי שדעתו שפילה עליו, עב"ל.

ומבאר שם דהנה מעיקרי היסודות בעבודת השי"ת, שיעלה אדם במעלות המזבח בדרכי אבותיו ורבותיו, ויקיים בנפשו ציווי הכתוב (משלי א ח) שמע בני מוסר אביך ואל תמוש תורת אמך, וילך תמיד בדרכם ונתיבתם הישרה. כפי שהורנו חז"ל (תנא דבי אליהו רבא פרק כה) חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי, כי אפילו הפחות שבישראל יודע ומכיר מעלת אבותינו הק', אשר כגובה ארוזים גבהם ותפארתם, ולכן ראוי לו לייחל ולקוות שיתקרב לכל הפחות לקצה מעלתם וגדולתם.

ולפיכך כיון שישראל קדושים מחזיקים את אבותיהם הקודמים לגדולים וצדיקים, לא ידברו גבוהה, ולא יחזיקו עצמם בגאון וגאווה, כי יודעים מיעוט ערכם ועד כמה פחותה מעלתם לעומת אבותם. לא כן אומות העולם, מתגאים בלבבם לאמר מי עוד חכם ונבון כמותם, שהרי לאבותיהם בוז יבוזו בלבבם, ויחזיקום לטפשים ורחוקים מן הדעת, וכיון שתורתנו לא מתקיימת אלא בענוה (תענית ז), לכן שפיר לא יתכן שינחלו אומות העולם את התורה, דאינה נקנית אלא במי שדעתו שפלה, ולא זכו בה אלא ישראל עם קרובו

מהקוף, אבל אנחנו מאמינים בני מאמינים שקיבלנו התורה מהר סיני וכל דור מסתכל על הדור שלפניו שהם יותר קרובים למעמד הר סיני, ולכן הם מכבדים אותי. והן הן הדברים שאמרנו.

ויש לומר עוד, שבענין היחוס יש שתי אופנים איך להתייחס לזה, מצד אחד, צריך לדעת כמה חשיבות יש לו, במה שהוא יוצא מכאלה קדושים וטהורים מדורות הקודמים, ובכוח זו יש לו יכולת לפעול בענין עבודת ה', אולם מנגד כשעולה במחשבתו על הצדיקים מהדורות הקודמים, ענין זה מביא אותו לענוה ושפלות כמה הוא רחוק בהתנהגותו מדורות אלו שהיו מלפניו.

יעזור השי"ת שנוכה לקבלת התורה ולעבדו בלבב שלם, עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

ב"ק אאזמו"ר זי"ע סיפר שנסע פעם מארה"ב לאר"י יחד עם ראש ישיבת תורה ודעת הגאון רבי יעקב קמינצקי זצ"ל לאחד מכנסיות הגדולות של אגודת ישראל בירושלים עיה"ק. רבי יעקב קמינצקי היה אז זקן מופלג, ובדרך על המטוס שימש את רבי יעקב אחד מנכדיו שהיו עמו. היה שם אחד מהנוסעים חילוני זקן שהתפעל מאוד על השימוש של הנכד ששימש אותו ביתרת הכבוד, ואמר לרבי יעקב איך זה שנכדך מכבד אותך באופן מופלא כ"כ והנכדים שלי כלל לא מסתכלים עלי, ענה לו רבי יעקב, אתה חינכת את הנכדים שלך בכפירה ואפיקורסות ואמרת להם שהאדם נוצר מקוף, ולכן הנכדים שלך מסתכלים עליך שאתה דור יותר קרוב לקוף וא"כ למה יכבדו אותך שהרי הם במעלה יותר ממך שהם כבר שתי דורות רחוקים יותר

קידושיא רבא בצפרא דשנתא

הרמב"ן כתב, שלא היו שבט הלויים כשאר השבטים, כי מבן חדש ומעלה לא היו רק עשרים ושנים אלף, ומבן שלשים שנה כולם שמנת

כל פקודי הלויים אשר פקד משה ואהרן על פי ה' למשפחותם כל זכר מבן חודש ומעלה שנים ועשרים אלף (במדבר ג' לט).

מבני הקהילה שהיו פליטים מהונגריא ועברו את המלחמה וזכו להינצל, ובשבתות אלו היה לכולם יארצייט על יקיריהם שנרצחו בימים אלו בחודש סיון בשנת תש"ד.

אמנם אנו רואים שמקוים ג"כ בנו מה שנאמר 'וכאשר יענו אותו בן ירבה וכן יפרוץ' וכדרך שאמר הרמב"ן לעיל, שהגם שהרשעים הארורים ימ"ש הרגו שש מיליון יהודים הי"ד ועינו אותם בעינויים קשים ומרים, וברשעותם חפצו שלא יזכר שם ישראל עוד בעולם, אמנם ובכל זאת כולנו כהיום הזה חיים וקיימים ופרים ומתרכים בארץ באופן שלא שערום אבותינו, וב"ה שיש כהיום בישראל קהילות גדולות בלע"ה כי נצח ישראל לא ישקר.

היום הוא ערב ראש חודש סיון וידוע שיום זו מסוגל להתפלל להצלחת הבנים שיהיה לכולנו בנים יראים ושלמים ותלמידי חכמים. אנחנו חיים בדור כזה שנתרכו בה הנסיונות וקשה מאוד לגדל 'ערליכע אידישע קינדער' (ילדים יראים ושלמים), אולם צריכים לדעת שיש בחינה של 'וכאשר יענו אותו בן ירבה וכן יפרוץ', והכונה של 'פרוץ' יש לבאר על פי מה שמפרש רש"י (בראשית כה יד) ופרצת- וחזקת 'וכאשר יענו אותו' כמה שקשה

אלפים (להלן ד מה), והנה לא יגיעו מבן עשרים שנה ומעלה לחצי שבט מישראל הפחות שבכלם, ועדין לא נשאו הארון שתהיה הקדושה מכלה בהם, וזה תמיה איך לא יהיו עבדיו וחסידיו ברוכי ה' כשאר כל העם, ואני חושב שזה חיזוק למה שאמרו רבותינו (תנחומא וארא ו) כי שבטו של לוי לא היו בשעבוד מלאכת מצרים ובעבודת פרך, והנה ישראל אשר מררו המצריים את חייהם בעבודה קשה כדי למעטם היה הקב"ה מרבה אותם כנגד גזרת מצרים, כמו שנאמר (שמות א יב) 'וכאשר יענו אותו בן ירבה וכן יפרוץ' וכאשר נאמר עוד בגזרת אם בן הוא והמתן אותו, 'וירב העם ויעצמו מאד' (שם פסוק כ), כי היה הקב"ה אומר נראה דבר מי יקום ממני או מהם, אבל שבט לוי היו פרים ורבים כדרך כל הארץ, ולא עלו למעלה כשאר השבטים, ע"כ.

בשבת קודש זו אמרנו תפילת 'אב הרחמים' הגם כי ברכנו החודש ובדרך כלל כשמברכים החודש אין אומרים 'אב הרחמים', והטעם לכך, כי בחודש זו נהרגו רבבות ואלפים מבני עמנו במשך הדורות ע"י הרשעים הארורים ימ"ש שהיו בכל דוד. זכורני מימי נעורי בבית המדרש דקהל יראים חוסט של כ"ק אאמו"ר זי"ע, שהרבה

יעזור השי"ת שנוכה לגדל ילדים יראים ושלמים, ונוכה לראות מהם מלוא חפניים נחת ותענוג דקדושה עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

לחנך ילדים היום 'כן ירבה וכן יפרוץ', כך הקב"ה נותן הכוחות לילדים שלנו שישארו איתנים ביראת שמים על אף הנסיונות הקשים.

רעזא דרעזין

ויש לומר עוד כוונה 'בכל שהוא בזה אחר זה ישנו בבת אחת' הנוגע לשבת זו, והוא שאנחנו נמצאים בימים אלו שעושים הכנה לקבלת התורה, ושבת וראש חודש יש לשתייהם ענין של 'בזה אחר זה', ששתייהם יש להם כוח להשפיע על אחרי זה היינו על חג השבועות. על שבת קודש אמרו חז"ל (זהר ב פח), כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין, משום דההוא יומא מתברכאן מיניה כל שיתא יומין עלאין מההיא ברכה דמתברכאן ביומא שביעאה, ששבת קודש עושה הכנה לכל השבוע, ושבת מכין לחג השבועות שיחול בשבוע זה.

וגם על ראש חודש ידוע שהכח של כל החודש מונח בתוך ראש חודש, וממילא יוצא לנו שהכח של חג השבועות כבר מונח בראש החודש, וראש חודש הוא הכנה לחג השבועות.

אמרו חז"ל (עירובין ג.) 'כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו', ויש לומר שענין זה מרמז על מה שאנו נוהגים כשחל ראש חודש במוצאי שבת, שאנו אוכלים עוד כזית לחם לפני ברכת המזון, ואומרים רצה ויעלה ויבא בברכת המזון, ואנו נוהגים כן רק בשבת וראש חודש, אולם אם חל חנוכה במוצאי שבת, אז אין אומרים על הניסים ורצה בברכת המזון, והטעם בזה שרצה אומרים לפני יעלה ויבא, ולכן יכולים להגיד שתיהם לפי הכלל שאמרנו שכל שהוא בזה אחר זה יכולים להגיד שתיהם בבת אחת, מה שאין כן בעל הניסים ויעלה ויבא, שאין יכולים לאומרם בזה אחר זה, שהוא סתירה מיניה וביה, שאם אומר כבר על הניסים לפי שעכשיו כבר חנוכה וכבר מוצאי שבת, איך יאמר אחרי זה יעלה ויבא, הלא כל שאינו בזה אחר זה אינם אומרים אותם בבת אחת.

הכתרים של נעשה ונשמע. ואפשר לרמוז הענין בזמר של 'קה אכסוף' שאנו אומרים 'לעטר את ישראל בתפארת' שרומז על הכתרים שבג"י מתעטרים בשבת.

היום הוא ערב ראש חודש סיון, וכתב השל"ה כי עיקר תפילתו של האדם צריכה להיות שיהיה לו זרע כשר עד עולם, ועת רצון לתפלה זו הוא בערב ראש חודש סיון, החודש שבו נתנה התורה, ואז נקראים בנים לה' אלוקינו.

ויש לומר כוונה בענין זה לפי מה שאמרנו שהבחינה של 'כל שישנו בזה אחר זה' יש בשבת וגם בראש חודש, שהבחינה של בזה אחר זה הוא בענין שמשפיעים על הדורות הבאים, שבת הוא זמן מיוחד לחינוך הילדים כי הוא יום שההורים פנויים מכל המטרדות של ימות השבוע וזמנם פנוי לשבת עם ילדיהם ולהשפיע עליהם לטוב.

כמו כן ראש חודש סיון שעליו נאמר (שמות יט א) 'בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני', וכמו שאמרנו

שבת קודש זה יש לה שייכות מיוחדת לחג השבועות, וזה לפי מה שאמרו חז"ל (שבת פח.), שבשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, באו ששים ריבוא של מלאכי השרת, לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרים, אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע, וכיון שחטאו ישראל ירדו מאה ועשרים ריבוא מלאכי חבלה ופירקום, שנאמר (שמות לג ו) 'ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב', וכולן זכה משה ונטלן דסמך ליה 'ומשה יקח את האהל'.

וכתב האריז"ל שבכל שבת קודש חוזר המצב להיות כמו שהיה בשעת מתן תורה לפני חטא העגל, כי בכניסת השבת משה רבינו מחזיר לישראל את כל הכתרים שניתנו לו בששת ימי החול, ועל פי האמור מפרש האריז"ל בתפלת שחרית לשבת, 'ישמח משה במתנת חלקו כי עבד נאמן קראת לו', משה הוא עבד נאמן כמו שכתוב (במדבר יב ז) 'בכל ביתי נאמן הוא', המחזיר לישראל בכל שבת הפיקדון שנתן לו הקב"ה לשמור על שני הכתרים שניטלו מישראל. ומבאר מהי מתנת חלקו שמחזירם בשבת, 'כליל תפארת בראשו נתן בעמדו לפניך על הר סיני', אלו

ויש לומר עוד בענין הזה על פי מה שאנו אומרים בהגדה של פסח 'אילו נתן לנו את השבת ולא קרבנו לפני הר סיני דיינו', והלא כל הענין של ההגדה הוא חלק מקיום המצוה של והגדת לבנך, ואנו אומרים 'אילו נתן לנו את השבת ולא קרבנו לפני הר סיני דיינו לגבי חינוך הבנים, ששבת לבד הוא חשוב מאוד לחינוך הילדים, וגם הקרבנו להר סיני יש לה בחינה של החינוך של הילדים כדאמרו.

יעזור השי"ת שנוכה ל'א לעכמיגער קבלת התורה, ונוכה לראות מצאצאינו מלוא חפניים נחת ותענוג. דקדושה עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

חז"ל (שבת פו:) שהכוונה שבאו להר סיני בראש חודש, ואנחנו מזכירים בשש זכירות הענין של מעמד הר סיני כמו שנאמר (דברים ד ט-ז), 'רק השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלוקך בחורב באמור ה' אלי הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי אשר ילמדון ליראה אותי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם ילמדון' (דברים ד ט-י). הרי אנו רואים שראש חודש סיון, יש בה ענין של חינוך הילדים.

סעודת ראש חודש סיון תשפ"ג בהיכל בית מדרשינו

סיני, וביאר הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע הכוונה שרצה השי"ת שבני ישראל יקבלו את התורה בב' הקדושות, קדושת בית המקדש וקדושת הר סיני. והנה בהר סיני אין בה קדושה לעולם, ובהר המוריה יש בה קדושה לעולם, וכמו שפסק הרמב"ם (הלכות בית הבחירה ו טו) 'קדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא'.

צירוף הוי"ה של חודש סיון הוא יוה"ה היוצא מהפסוק 'ידותיו ו'לצלע ה'משכן ה'שנית (שמות כו, ט), והנה פסוק זה מירי מענין המשכן ויש לבאר השייכות שבין קבלת התורה למשכן.

ויתבאר עפ"י מה דאיתא בילקוט ראובני (יתרו) שבשעת מתן תורה נעקר הר המוריה ובא למדבר

התורה הקדושה שניתנה לנו בהר סיני כל זה מכוח הקדושה ששרתה עליו מהר המוריה ובוה התורה נשארה נצחית לעולם, וכל זה בבתי הכנסיות ובתי המדרשות שבהם נשארה קדושת התורה עד היום.

יעזור השי"ת שנוכה להיות בין מקבלי התורה, ונוכה לגאולה השלימה בב"א.

והנה רש"י על הפסוק (שמות לח כא) 'אלה פקודי המשכן משכן העדות' פי' וז"ל: 'המשכן משכן - שני פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל', ע"כ, אמנם עדיין יש בה קדושה כנ"ל.

וזה השייכות של המשכן להר סיני, שמה שאנו לומדים עד היום את

סיום מסכת ערכין בכולל שנות חיים שע"י קהילתינו בדאשות ראש הכולל הרדה"ג רבי משה זינבאך שליט"א יום שלישי ג' סיון תשפ"ג

כל זמן שבית המקדש קיים מוזב מכפר על ישראל, ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו.

ועל אחת כמה וכמה שבסיום מסכתא יש בחינה של 'משולחן גבוה קא זכי' במה שאוכלים ושותים לשמחה על גומרה של תורה.

וברמב"ן על הפסוק (שמות כד יא) 'ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלוקים ויאכלו וישתו' כתב וז"ל: וטעם וישתו - שעשו שמחה ויום טוב, כי כן חובה לשמוח

הנה במסכתא שסיימנו איתא (ערכין כד:) 'וכהנים משולחן גבוה קא זכו, ובפי' מוגן אבות עמ"ס אבות לרשב"ן על המשנה (ג ג) 'אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו משלחנו של מקום ברוך הוא', ביאר שהכוונה שהאכילה היא כדוגמת הכהנים האוכלים משולחנו של מקום, וכדאיתא בחז"ל (ברכות נה.) על הפסוק (יחזקאל מא כא) 'וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה', פתח כמזבח וסיים בשלחן, רבי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרווייהו,

דברות שב"ק פרשת במדבר תשפ"ג קודש יט

בקבלת התורה וכו' ואמר רבי אלעזר מכאן שעושין משתה לגמרה של תורה ע"כ. והיינו השייכות בין קבלת התורה וסיום מסכתא למשתה ושמהה. רמז לארציות, שעבודת האדם בימים אלו להגביל את הארציות שלו, וזה על ידי 'וקדשתו' שיקדש האדם את עצמו, וזה שייך ביותר על ידי סיום מסכתא דווקא בימים אלו.

ואנו עתה נמצאים בשלושת ימי הגבלה, וכ"ק מרן אאזמו"ר זי"ע אמר בלשון הכתוב (שם יש כג) 'הגבל את ההר וקדשתו', והיינו 'הר' ויעזור השי"ת שנזכה לקבל את התורה ולסיים הרבה מסכתות עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ר אהרן הכהן רפפורט הי"ו
לדגל שמחת אירוסיו בנו
החתן הבה"ח ישראל נ"י בשעטומ"צ למזל"ט
יזכו שהזיווג יעלה יפה,
ויזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והחסידות,
בנין עדי עד בקשר של קיימא ודורות ישרים ומבורכים,
ויזכה לרווח רוב תענוג ונחת מכל יוצ"ח

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ר נתן שמואל הלוי ציטרון הי"ו
לזכר ולעילוי נשמת
אביו הרה"ח ר' משה בן ר' נתן נטע הלוי ז"ל
נלב"ע ח' סיון תשס"ה
ת.ג.צ.ב.ה.